

राज्यंराज्यार्द्धं ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ बलंचतुरंगनिगमोनीतिशास्त्रतेउभेप्रधानंयेषां श्रुतेनकालेनचद्वद्वाः दत्ताइतिपाठेश्रुतंकालवृत्तंसर्वसंहारकत्वंयैस्ते ॥ ६ ॥ समागतेषु सभायामितिशेषः ॥ ७ ॥
वाक्यमेवाह सर्वास्त्विति सर्वथाऽपितेपांडवाःनकोप्याः भवद्भिरितिशेषः सोऽर्थोयस्तः वनवासादिप्रतिज्ञानिस्तीर्णेत्यर्थः बलंसत्यपालनेसामर्थ्यं पूर्वकोपिताअपिअतःपरंनकोप्याइतिभावः ॥ ८ ॥

लब्ध्वाहिराज्यंपुरुषप्रवीराःसम्यक्प्रवृत्तेषुपरेषुचैव ॥ ध्रुवंप्रशांताःसुखमाविशेयुस्तेषांप्रशांतिश्चहितंप्रजानां ॥ ३ ॥ दुर्योधनस्यापिमतंचवेत्तुंवक्तुंचवा
क्यानियुधिष्ठिरस्य ॥ प्रियंचमेस्याद्यदितत्रकश्चिद्व्रजेच्छमार्थंकुरुपांडवानां ॥ ४ ॥ सभीष्ममामंच्यकुरुप्रवीरवैचित्रवीर्यंचमहानुभावं ॥ द्रोणंसपुत्रंविदु
रंरुपंचगांधारराजंचससूतपुत्रं ॥ ५ ॥ सर्वेचयेऽन्येधृतराष्ट्रपुत्राबलप्रधानानिगमप्रधानाः ॥ स्थिताश्चधर्मेषुतथास्वकेषुलोकप्रवीराःश्रुतकालवृद्धाः
॥ ६ ॥ एतेषुसर्वेषुसमागतेषुपौरेषुवृद्धेषुचसंगतेषु ॥ ब्रवीतुवाक्यंप्रणिपातयुक्तंकुंतीसुतस्यार्थकरंचयथास्यात् ॥ ७ ॥ सर्वास्ववस्थासुचतेनकोप्याग्र
स्तोहिसोऽर्थोबलमाश्रितैस्तैः ॥ प्रियाभ्युपेतस्ययुधिष्ठिरस्यद्यूतेप्रसक्तस्यहृतंचराज्यं ॥ ८ ॥ निवार्यमाणश्चकुरुप्रवीरःसर्वैःसुहृद्भिर्ययमप्यतज्ज्ञः ॥ सदी
व्यमानःप्रतिदीव्यचैनंगांधारराजस्यसुतंमताक्षं ॥ ९ ॥ हित्वाहिकर्णंचसुयोधनंचसमाद्वयदेवितुमाजमीढः ॥ दुरोदरास्तत्रसहस्रशोऽन्येयुधिष्ठिरोया
न्विषहेतजेतुं ॥ १० ॥ उत्सृज्यतान्सौबलमेवचायंसमाद्वयत्तेनजितोऽक्षवत्यां ॥ सदीव्यमानःप्रतिदेवनेनअक्षेषुनित्यंतुपराङ्मुखेषु ॥ ११ ॥ संरंभमाणो
विजितःप्रसह्यतत्रापराधःशकुनेर्नकश्चित् ॥ तस्मात्प्रणम्यैववचोब्रवीतुवैचित्रवीर्यंबहुसामयुक्तं ॥ १२ ॥ तथाहिशक्योधृतराष्ट्रपुत्रःस्वार्थेनियोक्तुंपुरुषेण
तेन ॥ अयुद्धमाकांक्षतकौरवाणांसाधैवदुर्योधनमाद्वयध्वं ॥ १३ ॥ साम्राजितोऽर्थोऽर्थकरोभवेतयुद्धेऽनयोभवितानेहसोऽर्थः ॥ १४ ॥ वैशंपायनउवाच
एवंब्रुवत्येवमधुप्रवीरेशिनिप्रवीरःसहसोत्पपात ॥ तच्चापिवाक्यंपरिनिंघतस्यसमाददेवाक्यमिदंसमन्युः ॥ १५ ॥ इतिश्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणिसे
नोद्योगपर्वणिबलदेववाक्येद्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ७३ ॥ सात्यकिरुवाच यादृशःपुरुषस्यात्मातादृशंसंप्रभाषते ॥ यथारूपोऽतरात्मातेतथारू
पंप्रभाषसे ॥ १ ॥ संतिवैपुरुषाःशूराःसंतिकापुरुषास्तथा ॥ उभावेतौदृढौपक्षौदृश्येतेपुरुषान्प्रति ॥ २ ॥

संरंभमाणःहठंकुर्वाणः संरब्धमानइतिपाठेसंदृढदर्पइत्यर्थः ॥ १२ ॥ १३ ॥ युद्धेअनयःभविताभविष्यति इहसामोपायेसोऽर्थःअनयःन ॥ १४ ॥ १५ ॥ इतिउद्योगपर्वणे०भारतभा०बलदेववाक्येद्वि
तीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ यादृशात्माशुद्धःपापोवातादृशंशुद्धंपापंवाभाषते ॥ १ ॥ २ ॥